

ZÁKON A MILOST

(Tadeáš Firla, červen 2011)

ÚVOD

Na téma Zákona a vztahu křesťanů k němu bylo napsáno mnoho knih. Tato studie se nezabývá historií a vývojem teologických důrazů. Je velmi jednoduchá a pokouší se seřadit některé klíčové texty ohledně zákona (Gal., Řím., evangelia...) Jen krátce připomíná důležitost autority a hermeneutiky. Rozdíly v naší teologii jsou dány jinými východisky výkladu a přístupu ke SZ. Bylo by zajímavé si položit v úvodu několik otázek:

- Jaké jsou zásady naší exegeze, hermeneutiky, aplikace?
- Které další dokumenty kromě Písma jsou závazné a tvoří naši teologii?
- Jaké postavení má ve vaší církvi SZ vůči NZ?
- Který teologický směr je určující pro vaše chápání úlohy Mojžíšova zákona v NZ (dispensacionalismus, teologie náhrady, jiná...)
- Jaký úkol má podle vás Dekalog nyní. (Je závazný, má jen katechetický význam, jako pro Židy, neplatí)?
- V jakém smyslu chápete „Den Páně“? (Jako NZ období SZ soboty zachovávaným podobným způsobem, jako den odpočinku a bohoslužby....)

1 STARÝ ZÁKON

1.1 AUTORITA SZ

1.1 Nejedná se jen o pochopení základního významu (exegeze), ale o porozumění textu pro současnost (hermeneutika)!

1.2 Východiskem našeho přístupu k SZ musí být NZ!

- ✚ Autorita SZ v církvi je autoritou zprostředkovanou NZ
- ✚ SZ nemůžeme přijímat jako přímou autoritu, ale ověřenou NZ
- ✚ Je třeba postupovat NZ hermeneutickými postupy
- ✚ To, co nevyhovuje teologii NZ může mít hodnotu historickou, přípravnou, výchovnou, ale ne závaznou

1.2 SZ HERMENEUTIKA

1.2.1 Odlišit knihu SZ od Zákona ze Sinaje

Ef. 2, 14-18 ...svou obětí odstranil zákon ustanovení a předpisů...

Jer. 31, 31 uzavřu novou smlouvu....

Mat 5, 17 ... ani znak nebude zrušen ze Zákona i proroků (SZ jako kniha, Písmo...)

Gal 6 ...Boží zákon -----Kristův zákon

1.2.2 Zvolit hermeneutický postup (historický exkurz)

✚ První církev Ježíše

(SZ interpretován Ježíšem, apoštoly i proroky. Septuaginta)

✚ Církevní otcové

(formální chápání SZ – apokalypticky. Najít křesťanský smysl ve všem)

- ✚ **Marcion** (odmítnutí SZ - SZ obsahuje věci nedokonalé, nehodné (mnohoženství, incest, vraždy – neobstojí ve světle NZ)

Středověk

- ✚ **Augustín** (alegorická metoda výkladu SZ – apokalyptická interpretace)

Můžeme použít typologický, alegorický princip (svatyně, oběti – předobrazy na Krista)

Reformace

- ✚ **Luther** (postoj ke SZ byl určován „velkému zjevení – ospravedlnění z víry“.
- ✚ **Kalvín** (vynikající vykladač SZ – odhaluje Boží poselství Písma...)

Pietismus

(exegetická práce pro každodenní život. Odklon od ortodoxie, ale slabé ponoření do historických okolností textů)

- ✚ **Coccejus** („federální teologie“ – 3 dispensace: před zákonem, pod zákonem, pod milostí. Osvobození exegezy od konfese – podřízení biblickému systému)
- ✚ **(R. S. Wallace** – korespondence vzorů mezi SZ a NZ v Božím konání s člověkem...)
- ✚ „**Liberální způsob**“

Některá Boží ustanovení byla zrušena, překonaná, byla dočasně povolena Bohem pro tvrdost lidského srdce.

1.2.3 Určit teologický smysl textu (doktrína, duchovní princip, žánr...)

(autorita je dána pro určitou dobu, místo, daného člověka...Typologie, alegorie, duchovní význam?)

1.3 KRISTOCENTRICKÝ PŘÍSTUP KE SZ

SZ má pro nás autoritu jen skrze Krista. Při interpretaci nemůžeme Krista obejít. Žádný text SZ nás nepřivede do kontaktu s Bohem, jen skrze Krista.

- ✚ **SZ je Kristocentrický**

(Luk. 24, 27 „Potom začal od Mojžíše a všech proroků a vykládal jim, co se na něho vztahovalo ve všech částech Písma“

Luk. 24, 44 „...že se musí naplnit všechno, co je o mně psáno v zákoně Mojžíšově, v Prorocích a Žalmech.“)

- ✚ **Hermeneutické pomůcky přístupu**

Kontrasty (SZ versus NZ)

Rozvinutí (postupné Boží zjevování)

Srovnání (společnost bez Krista a s Kristem)

- ✚ **Otázky:**

- Jedná se o ratifikaci SZ? (milovat Boha)
- Jedná se o naplnění SZ jiným způsobem? (přinášení obětí)
- Jedná se o modifikaci přikázání? (nezcizoložíš – nepožádáš)
- Jedná se o zrušení přikázání? (občanský zákoník pro Izrael)
- Jedná se o transformaci zákona? (Kol. 1- obřízka těla a duchovní)
- Jedná se ještě o jinou možnost?

Shrnutí

ZDÁ SE, ŽE NAŠE HERMENEUTIKA ČERPÁ POZNATKY RŮZNÝCH HISTORICKÝCH OBDOBÍ A ZPŮSOBŮ VÝKLADU SZ!

SHRUTÍM JE KRISTOCENTRICKÝ VÝKLAD. MĚL BY BÝT NAŠIM PARADIGMATEM!

JE ZŘEJMÉ, ŽE NZ DBÁ VÍCE NA PRINCIPY, OBSAH, NEŽ NA LITERU ZÁKONA!

ROZDÍLY V CHÁPÁNÍ VZTAHU KE SZ MEZI NÁMI NEJSOU CHARAKTERU VÍRY, ALE HERMENEUTICKÝCH PŘÍSTUPŮ K TEXTU SZ!

2 MOJŽÍŠŮV ZÁKON

2.1 POSLÁNÍ ZÁKONA

- Zjevuje Boží charakter, svatost, dokonalost
- Prostředek ke zjevení hříchu i hříšníka (CT, zrcadlo, soudce...)
- Ukazuje, že nedokážeme naplnit Boží vůli
- Ukazuje nám na potřebu Pána Ježíše Krista a Ducha svatého, který v nás koná dílo posvěcení

2.2 DEFINICE ZÁKONA

Židovský, Mojžišův zákon obsažený v Hexateuchu (Pentateuch + Jozue)

Ezechiel 40 – 48

„Kniha zákona“ – Deuteronomium, jejíž součástí je „Dekalog“ – Desatero

„Pentateuch – Tóra“

Zákon a Proroci – Písmo SZ

Všeobecné Boží zjevení (Ž 1, 2. 19, 7-9. 94, 12)

„Zlaté pravidlo Ježíšovo“ (Mt. 7, 12) – celý zákon i proroci

2.3 PLATNOST ZÁKONA

Zdá se, že byl určen primárně pro Izrael

Řím. 9, 4 „Jsou to Izraelci, jim patří synovství i sláva i smlouvy s Bohem, jim je svěřen zákon....“

Je jisté, že byl časově omezen

Řím. 10, 4 „Kristus je konec zákona“

Gal. 3, 24 „Zákon byl našim dozorcem, až do příchodu Kristova...když však přišla víra, nemáme již nad sebou dozorce“

Žid. 7, 18 „Tím se ovšem ruší předchozí příkaz jako neúčinný a neužitečný – zákon totiž nic nepřivedl k dokonalosti – avšak na jeho místo přichází lepší naděje, jejíž moci přistupujeme až k Bohu“.

Jan 1, 17 „Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda se stala skrze Ježíše Krista“.

Skutky 15 - praktická lekce pro nás. **Naprostě jiná teologie. Změna paradigmatu.**

Konverzace (velká rozepře, nesouhlas, spor, řešení – **žádný kompromis zákona a milosti**, jen 4 věci naprostě nutné...)

- „Pohané musí být obřezáni a musí se jim nařídit, aby zachovávali Mojžišův zákon!“

- ✚ „Proč pokoušíte Boha a chcete vložit na učedníky břemeno, které nemohli unést otcové, ani my?“
- ✚ „My i oni jsme spaseni milostí Pána Ježíše. Bůh se za ně postavil. Dal jim Ducha svatého. Neučinil žádného rozdílu. Jejich srdce očistil vírou.“
- ✚ Mojžíš má odedávna své kazatele, kteří čtou jeho Zákon v synagógách každou sobotu.
- ✚ Pavel a Barnabáš zůstali v Antiochii, tam učili a zvěštovali slovo Páně.

2.4 DĚLENÍ ZÁKONA

Kvůli přehlednosti se Mojžíšův zákon dělí do třech částí: morální, ceremoniální a občanský zákon. Někteří tvrdí, že morální zákon zůstal v platnosti, další dva jsou zrušeny. Toto dělení je logické, ale nenacházíme jej v Písmu.

Zdá se, že:

Kristus řeší oblast morálního zákona – Desatera (kázání na hoře...)

Kniha Skutků a epištoly se zabývají soteriologickou rovinou zákona (kritéria spasení – obřizka, nebo víra...)

Kniha Židům řeší oblast ceremoniálního zákona

Janovská literatura se zabývá zákonem, jako Kristovým přikázáním lásky

2.5 VZTAH ZÁKONA A MILOSTI V EPIŠTOLE GALATSKÝM

Gal. 1¹

Pravé evangelium:

- ✚ Milost
- ✚ Kristovo zjevení
- ✚ není převzato od člověka, má naprosto jinou úroveň, než Zákon, který byl předáván z generace na generaci, a který byl vyučován
- ✚ nezvěstuje anděl s nebe (zákon zvěštoval anděl)

Jiné evangelium:

- ✚ evangelium Kristovo + něco dalšího = směs některých prvků zákona
- ✚ pravý opak evangelia Kristova = zákon

¹ ³Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista, ⁴ který sám sebe vydal za naše hříchy, aby nás vysvobodil z nynějšího zlého věku podle vůle našeho Boha a Otce. ⁶ Divím se, že se od toho, který vás povolal milostí Kristovou, tak rychle odvracíte k **jinému evangeliu**. ⁷ Jiné evangelium ovšem není; jsou jen někteří lidé, kteří vás zneklidňují a chtějí **evangelium Kristovo obrátit v pravý opak**. ⁸ Ale i kdybychom my nebo sám anděl z nebe přišel hlásat jiné evangelium než to, které jsme vám zvěštovali, budiž proklet! ¹¹ Ujišťuji vás, bratří, že evangelium, které jste ode mne slyšeli, není z člověka. ¹² Vždyť já jsem je nepřevzal od žádného člověka ani se mu nenačil od lidí, nýbrž zjevil mi je sám Ježíš Kristus.

Gal. 2²

Návrat k zákonu působí:

- ✚ zneklidnění (1, 7)
- ✚ vedení jiných do otroctví
- ✚ pokrytectví
- ✚ manipulaci
- ✚ předstírání
- ✚ pokoutné jednání
- ✚ zotročování jiných
- ✚ oddělování od jiných

Zákon, skutky zákona působí:

- ✚ neospravedlňuje nikoho
- ✚ je zbořen, nemá být stavěn
- ✚ činí viníkem
- ✚ odsuzuje, usmrcuje

Víra v Krista působí:

- ✚ ospravedlňuje
- ✚ obživuje pro Boha
- ✚ žije v nás Kristus
- ✚ nepohrdání milostí
- ✚ Kristova smrt není zbytečná

²⁴jak chtěli ti, kteří předstírali, že jsou bratři, a pokoutně se mezi nás vetřeli s úmyslem slídit po naší svobodě, kterou máme v Kristu, aby nás uvedli do **otroctví zákona**.⁵Před těmi jsme však ani na okamžik necouvli a nepodrobili jsme se jim, aby vám byla zachována pravda evangelia. tedy, kteří se těšili zvláštní vážnosti, mi nic dalšího neuložili; ¹¹Když pak Petr přišel do Antiochie, postavil jsem se otevřeně proti němu, protože byl zřejmě v nepravu. ¹²Nejprve jídal totiž společně s pohany; když však přišli někteří lidé z okolí Jakubova, začal couvat a oddělovat se, protože se bál zastánců obřizky. ¹³A spolu s ním se takto pokrytecky chovali i ostatní Židé, takže jejich pokrytectvím se dal strhnout i Barnabáš. ¹⁴Když jsem však viděl, že nejdou přímo za pravdou evangelia, řekl jsem Petrovi přede všemi: „Jestliže ty, který jsi Žid, nedodržuješ mezi námi židovský zákon, jak to, že nutíš pohany, aby ho dodržovali? ¹⁶víme však, že člověk se nestává spravedlivým před Bohem na základě skutků přikázaných zákonem, nýbrž vírou v Krista Ježíše. I my jsme uvěřili v Ježíše Krista, abychom došli spravedlnosti z víry v Krista, a ne ze skutků zákona. Vždyť ze skutků zákona ‚nebude nikdo ospravedlněn‘. ¹⁷Jestliže hledáme ospravedlnění v Kristu, a jsme tedy zřejmě i my hříšníci, je snad proto Kristus služebníkem hříchu? Naprosto ne! ¹⁸Jestliže chci znovu stavět, co jsem dříve zbořil, usvědčuji sám sebe jako viníka před zákonem. ¹⁹Já však, odsouzen zákonem, jsem mrtev pro zákon, abych živ byl pro Boha. Jsem ukřižován spolu s Kristem, ²⁰nežiji už já, ale žije ve mně Kristus. A život, který zde nyní žiji, žiji ve víře v Syna Božího, který si mne zamiloval a vydal sebe samého za mne. ²¹Nepohrdám Boží milostí: Kdybychom mohli dosáhnout spravedlnosti skrze zákon, byla by Kristova smrt zbytečná.“

Zákon působí

- ✚ Obloučení a pošetilost
- ✚ Spoléhání na sebe
- ✚ Prožité veliké věci nadarmo
- ✚ Vede k prokletí
- ✚ Nevychází z víry
- ✚ Je časově omezen, až do příchodu zaslíbeného potomka
- ✚ Byl vyhlášen anděly a Mojžíšem
- ✚ Není proti Božím slibům, ale je nefunkční
- ✚ Nemůže dát život
- ✚ Držel v zajetí, do zjevení víry
- ✚ Byl dozorcem do příchodu Kristova – do ospravedlnění vírou

³ ¹Vy pošetilí Galatští, kdo vás to obloučil – vždyť vám byl tak jasně postaven před oči Ježíš Kristus ukřižovaný! ²Chtěl bych se vás zeptat jen na jedno: dal vám Bůh svého Ducha proto, že jste činili skutky zákona, nebo proto, že jste uvěřili zvěsti, kterou jste slyšeli? ³To jste tak pošetilí? Začali jste žít z Ducha Božího, a teď spoléháte sami na sebe? ⁴Tak veliké věci jste prožili nadarmo? A kdyby jen nadarmo! ⁵Ten, který vám udílí Ducha a působí mezi vámi mocné činy, činí tak proto, že plníte zákon, nebo proto, že jste slyšeli a uvěřili? ⁶Pohleďte na Abrahama: „uvěřil Bohu, a bylo mu to počítáno za spravedlnost.“ ⁷Pochopte tedy, že syny Abrahamovými jsou lidé víry. ⁸Protože se v Písmu předvídá, že Bůh na základě víry ospravedlní pohanské národy, dostal už Abraham zaslíbení: „V tobě dojdou požehnání všechny národy.“ ⁹A tak lidé víry docházejí požehnání spolu s věřícím Abrahamem. ¹⁰Ti však, kteří spoléhají na skutky zákona, jsou pod kletbou, neboť stojí psáno: „Proklet je každý, kdo nezůstává věren všemu, co je psáno v zákoně, a nečiní to.“ ¹¹Je jasné, že nikdo není před Bohem ospravedlněn na základě zákona, neboť čteme: „Spravedlivý bude živ z víry.“ ¹²Zákon však nevychází z víry, nýbrž praví: „Kdo bude tyto věci činit, získá tím život.“ ¹³Ale Kristus nás vykoupil z kletby zákona tím, že za nás vzal prokletí na sebe, neboť je psáno: „Proklet je každý, kdo visí na dřevě.“ ¹⁷Chci tím říci: Smlouvu, od Boha dávno pravoplatně potvrzenou, nemůže učinit neplatnou zákon, vydaný teprve po čtyřech stech třiceti letech, a tak zrušit slib. ¹⁸Kdyby totiž dědictví plynulo ze zákona, nebylo by založeno na slibu. Abrahamovi je však z milosti Bůh přiřkl svým slibem. ¹⁹Jak je to potom se zákonem? Byl přidán kvůli proviněním jen do doby, než přijde ten zaslíbený potomek; byl vyhlášen anděly a svěřen lidskému prostředníku. ²⁰Prostředníka není potřebí tam, kde jedná jen jeden, a Bůh je jeden. ²¹Je tedy zákon proti Božím slibům? Naprosto ne! Kdyby tu byl zákon, který by mohl dát život, pak by vskutku spravedlnost byla ze zákona. ²²Ale podle Písma je všechno v zajetí hříchu, aby se zaslíbení, dané víře v Ježíše Krista, splnilo těm, kdo věří. ²³Dokud nepřišla víra, byli jsme zajatci, které zákon střežil pro chvíli, kdy víra měla být zjevena. ²⁴Zákon byl tedy naším dozorcem až do příchodu Kristova, až do ospravedlnění z víry. ²⁵Když však přišla víra, nemáme již nad sebou dozorce. ²⁶Vy všichni jste přece skrze víru syny Božími v Kristu Ježíši.

Gal. 4⁴

Kristus podrobený zákonu působí

- ✚ Naše vykoupení od otroctví zákona
- ✚ Přijetí za syny, za dědice
- ✚ Přijetí daru Ducha svatého
- ✚ Poznání Boha
- ✚ Boží poznání nás
- ✚ Být dětmi zaslíbení a volné matky

Varování před opětovným otroctvím zákona

- ✚ dodržování ustanovení pro dny, měsíce, období a roky
- ✚ Daremné úsilí
- ✚ Ztráta nadšení, spasení
- ✚ Manipulace jinými lidmi.

⁴ Gal. 4, ⁴Když se však naplnil stanovený čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného z ženy, podrobeného zákonu, ⁵aby vykoupil ty, kteří jsou zákonu podrobeni, tak abychom byli přijati za syny. ⁶Protože jste synové, poslal Bůh do našich srdcí Ducha svého Syna, Ducha volajícího Abba, Otče. ⁷A tak už nejsi otrok, nýbrž syn, a když syn, tedy z moci Boží i dědic. ⁸Dříve jste však neznali Boha a byli jste otroky bohů, kteří ve skutečnosti bohy nejsou. ⁹Nyní jste však Boha poznali; lépe řečeno: byli jste od Boha poznáni. Jak to, že se zase navracíte k těm bezmocným a ubohým mocnostem a chcete se jim dát znovu do otroctví? ¹⁰Dodržujete ustanovení pro dny a měsíce, období a roky! ¹¹Bojím se, aby úsilí, které jsem vám věnoval, nebylo nakonec nadarmo. ¹⁵Kam se podělo to vaše nadšení? ¹⁷Oni se o vás horlivě ucházejí, ale nemyslí to dobře; chtějí vás připravit o spásu a strhnout vás na svou stranu. ²¹Odpovězte mi vy, kteří chcete být pod zákonem: Co slyšíte v zákoně? Ty dvě ženy jsou dvě smlouvy, jedna z hory Sínaj, která rodí děti do otroctví; to je Hagar. ²⁵Hagar znamená horu Sínaj v Arábii a odpovídá nynějšímu Jeruzalému, neboť žije v otroctví i se svými dětmi. ²⁶Ale budoucí Jeruzalém je svobodný, a to je naše matka. ²⁸Vy, bratří, jste dětmi zaslíbení jako Izák. ²⁹Ale jako tenkrát ten, který se narodil pouze z těla, pronásledoval toho, který se narodil z moci Ducha, tak je tomu i nyní. ³⁰Co však říká Písmo? ‚Vyžeň otrokyni i jejího syna, neboť syn otrokyně nebude dědicem spolu se synem svobodné.‘ ³¹A proto, bratří, nejsme syny otrokyně, nýbrž ženy svobodné.

Gal. 5⁵

Svoboda Kristova od zákona

- ✚ Nás udržuje pevně vestoje
- ✚ Chrání před opětovným otrockým jhem
- ✚ Vede k víře, která se uplatňuje láskou
- ✚ Vede k milování bližního, jak sebe samého
- ✚ Vede k životu z Ducha Božího
- ✚ Osvobozuje od vlastní přirozenosti
- ✚ Působí k životu pod vedením Ducha Božího
- ✚ Osvobozuje od zákona

Opětovné otrocké jho působí

- ✚ Kristus nic neprospěje
- ✚ Závazek zachovat celý zákon
- ✚ Odloučení od Krista
- ✚ Ztráta milosti

Gal. 6

²Berte na sebe břemena jedni druhých, tak naplníte zákon Kristův. ¹⁴Já však se zanic nechci chlubit ničím, leč křížem našeho Pána Ježíše Krista, jímž je pro mne svět ukřižován a já pro svět. ¹⁵Neboť nezáleží na obřezanosti ani neobřezanosti, nýbrž jen na novém stvoření. ¹⁸Milost našeho Pána Ježíše Krista buď s vámi, bratří. Amen.

Nosit břemena jiných znamená naplňovat Kristův zákon!

2.6 VZTAH ZÁKONA A MILOSTI V EPIŠTOLE ŘÍMANŮM

Evangelium je moc Boží ke spasení pro každého, kdo věří. V něm se zjevuje Boží spravedlnost, která je přijímána vírou a vede k víře (1, 16)

Řím. 2

Řeší problém pohanů, kteří nemají zákon, ale činí, co ukládá zákon, versus Židé, mající zákon a neplní, co žádá zákon.

⁵ ¹Tu svobodu nám vydobyl Kristus. Stůjte proto pevně a nedejte si na sebe znovu vložit otrocké jho. ²Slyšte, co vám já, Pavel, říkám: Dáváte-li se obřezat, Kristus vám nic neprospěje. ³Znovu dosvědčuji každému, kdo se dá obřezat, že je zavázán zachovávat celý zákon. ⁴Odloučili jste se od Krista vy všichni, kteří chcete dojít ospravedlnění na základě zákona, pozbyli jste milosti. ⁵V Kristu Ježíši nezáleží na tom, je-li někdo obřezán či ne; rozhodující je víra, která se uplatňuje láskou. ¹⁴Vždyť celý zákon je shrnut v jednom slově: Milovati budeš bližního svého jako sebe samého! ¹⁶Chci říci: Žijte z moci Božího Ducha, a nepodlehnete tomu, k čemu vás táhne vaše přirozenost. ¹⁸Dáte-li se však vést Božím Duchem, nejste už pod zákonem.

Řím. 3

Poslání zákona

- ✚ aby byla umlčena každá ústa
- ✚ aby celý svět byl před Bohem usvědčen z viny
- ✚ neboť ze zákona pochází poznání hříchu.

Poslání víry

- ✚ Nyní však je zjevena Boží spravedlnost bez zákona, dosvědčovaná zákonem i proroky,
- ✚ Boží spravedlnost skrze víru v Ježíše Krista pro všechny, kdo věří.
- ✚ jsou ospravedlnováni zadarmo jeho milostí vykopením v Kristu Ježíši.

Kde zůstala chlouba? Byla vyloučena! Jakým zákonem? Zákonem skutků? Nikoli, nýbrž zákonem víry. ²⁸ Jsme totiž přesvědčeni, že **se člověk stává spravedlivým vírou bez skutků zákona.**

To tedy vírou rušíme zákon? Naprosto ne! Naopak, zákon potvrzujeme.

Co znamená potvrzovat zákon?

Řím. 4

Zákon s sebou nese Boží hněv; kde není zákon, není ani přestoupení zákona.

Řím. 5

Hřích byl ve světě už před zákonem, ač se hřích nezapočítává, pokud není zákon.

K tomu navíc přistoupil zákon, aby se provinění rozmohlo. A kde se rozmohl hřích, **tam se ještě mnohem více rozhojnila milost,** ²¹ aby tak jako vládli hřích a přinášeli smrt, **vládla ospravedlněním milost a přinášela věčný život skrze Ježíše Krista, našeho Pána.**

Řím. 6

Hřích nad vámi už nebude panovat; vždyť **nejste pod zákonem, ale pod milostí.** ¹⁵ Co z toho plyne? Máme snad hřešit, protože nejsme pod zákonem, ale pod milostí? Naprosto ne!

Řím. 7

Život pod zákonem

¹ Což nevíte, bratří – vždyť mluvím k těm, kteří znají zákon – že **zákon panuje nad člověkem, jen pokud je živ?**

² Vdaná žena je zákonem vázána k žijícímu manželovi; když však muž zemře, je zproštěna zákona manželství.

³ Pokud je tedy její muž naživu, bude prohlášena za cizoložnici, oddá-li se jinému muži. **Jestliže však manžel zemře, je svobodná od zákona, takže nebude cizoložnicí, když se oddá jinému muži.** ⁴ Právě tak jste se i vy, bratří moji, stali mrtvými pro zákon skrze tělo Kristovo, abyste se oddali jinému, tomu, který byl vzkříšen z mrtvých, a tak nesli **ovoce Bohu.**

⁵Když jsme byli v moci hříchu, působily v nás vášně podněcované zákonem a nesly ovoce smrti. ⁶Nyní, když jsme zemřeli tomu, čím jsme byli spoutáni, byli jsme zproštěni zákona, takže sloužíme Bohu v novém životě Ducha, ne pod starou literou zákona!!!

⁷Co tedy máme říci? Že zákon je hříšný? Naprosto ne! Ale hřích bych byl nepoznal, kdyby nebylo zákona. Vždyť bych neznal žádostivost, kdyby zákon neřekl: „Nepožádáš!“ ⁸Hřích použil tohoto přikázání jako příležitosti, aby ve mně probudil všechnu žádostivost; bez zákona je totiž hřích mrtev. ⁹Já jsem kdysi žil bez zákona, když však přišel zákon, hřích ožil, ¹⁰a já jsem zemřel. Tak se ukázalo, že právě přikázání, které mi mělo dát život, přineslo mi smrt. ¹¹Hřích použil přikázání jako příležitosti, aby mne oklamal a tak mě usmrtil. ¹²Zákon je tedy sám v sobě svatý a přikázání svaté, spravedlivé a dobré. ¹³Bylo snad to dobré příčinou mé smrti? Naprosto ne! Hřích však, aby se ukázal jako hřích, způsobil mi tím dobrým smrt; tak skrze přikázání ukázal hřích celou hloubku své hříšnosti. ¹⁴Víme, že zákon je svatý – já však jsem hříšný, hříchu zaprodán.

¹⁵Nepoznávám se ve svých skutcích; vždyť nedělám to, co chci, nýbrž to, co nenávídím. ¹⁶Jestliže však to, co dělám, je proti mé vůli, pak souhlasím se zákonem a uznávám, že je dobrý. ¹⁷Pak to vlastně nejsem já, kdo jedná špatně, ale hřích, který je ve mně. ¹⁸Vím totiž, že ve mně, to jest v mé lidské přirozenosti, nepřebývá dobro. Chtít dobro, to dokážu, ale vykonat už ne. ¹⁹Vždyť nečiním dobro, které chci, nýbrž zlo, které nechci. ²⁰Jestliže však činím to, co nechci, nedělám to já, ale hřích, který ve mně přebývá. ²¹Objevuji tedy takový zákon: Když chci činit dobro, mám v dosahu jen zlo. ²²Ve své nejnějnější bytosti s radostí souhlasím se zákonem Božím, ²³když však mám jednat, pozoruji, že jiný zákon vede boj proti zákonu, kterému se podřizuje má mysl, a činí mě zajatcem zákona hříchu, kterému se podřizují mé údy. ²⁴Jak ubohý jsem to člověk! Kdo mě vysvobodí z tohoto těla smrti? ²⁵Jedině Bohu bud dík skrze Ježíše Krista, Pána našeho! – A tak tentýž já sloužím svou myslí zákonu Božím, ale svým jednáním zákonu hříchu.

Řím. 8 (klíčový text)

Život pod mocí Ducha

Nyní však není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši, ²neboť zákon Ducha, který vede k životu v Kristu Ježíši, osvobodil tě od zákona hříchu a smrti. ³Bůh učinil to, co bylo zákonu nemožné pro lidskou slabost: Jako oběť za hřích poslal svého vlastního Syna v těle, jako má hříšný člověk, aby na lidském těle odsoudil hřích, ⁴a aby tak spravedlnost požadovaná zákonem byla naplněna v nás, kteří se neřídíme svou vůlí, nýbrž vůlí Ducha. ⁵Ti, kdo dělají jen to, co sami chtějí, tíhnou k tomu, co je tělesné; ale ti, kdo se dají vést Duchem, tíhnou k tomu, co je duchovní. ⁶Dát se vést sobectvím znamená smrt, dát se vést Duchem je život a pokoj. ⁷Soustředění na sebe je Bohu nepřátelské, neboť se nechce ani nemůže podřídit Božímu zákonu. ⁸Ti, kdo žijí jen z vlastních sil, nemohou se líbit Bohu. ⁹Vy však nejste živi ze své síly, ale z moci Ducha, jestliže ve vás Boží Duch přebývá. Kdo nemá Ducha Kristova, ten není jeho. ¹⁰Je-li však ve vás Kristus, pak vaše tělo sice podléhá smrti, protože jste zhřešili, ale Duch dává život, protože jste ospravedlněni. ¹¹Jestliže ve vás přebývá Duch toho, který Ježíše vzkřísil z mrtvých, pak ten, kdo vzkřísil z mrtvých Krista Ježíše, obživí i vaše smrtelná těla Duchem, který ve vás přebývá. ¹²A tak, bratří, jsme dlužní, ale ne sami sobě, abychom museli žít podle své vůle. ¹³Vždyť žijete-li podle své vůle, spějete k smrti; jestliže však mocí Ducha usmrcujete hříšné činy, budete žít. ¹⁴Ti, kdo se dají vést Duchem Božím, jsou synové Boží. ¹⁵Nepřijali jste přece Ducha otroctví, abyste opět propadli strachu, nýbrž přijali jste Ducha synovství, v němž voláme: Abba, Otče! ¹⁶Tak Boží Duch dosvědčuje našemu duchu, že jsme Boží děti. ¹⁷A jsme-li děti, tedy i dědicové – dědicové Boží, spoludědicové Kristovi;

Řím. 10

Nevědí, že spravedlnost je od Boha, a chtějí uplatnit svou vlastní; proto se spravedlnosti Boží nepodřídili. ⁴Vždyť Kristus je konec zákona, aby spravedlnosti došel každý, kdo věří.

⁵Mojžíš píše o spravedlnosti založené na zákoně: „Člověk, který tak jedná, bude živ.“

Naše víra je určena základem víry. Na čem jsme postavili náš život. Kdo je určujícím faktorem? Kristus, nebo Mojžíš?

Řím. 13

Nikomu nebuďte nic dlužni, než abyste se navzájem milovali, neboť ten, kdo miluje druhého, naplnil zákon. ⁹Vždyť přikázání „nezcizoložíš, nezabiješ, nepokradeš, nepožádáš“ a kterákoli jiná jsou shrnuta v tomto slovu: „Milovati budeš bližního svého jako sebe samého.“ ¹⁰Láska neudělá bližnímu nic zlého. **Je tedy láska naplněním zákona.**

Řím. 14

Praktická aplikace

Někdo třeba věří, že může jíst všechno, slabý však jí jen rostlinnou stravu. ³Ten, kdo jí všechno, nechť nezlehčuje toho, kdo nejí, a kdo nejí, nechť neodsuzuje toho, kdo jí; vždyť Bůh jej přijal za svého. ⁴Kdo jsi ty, že soudíš cizího služebníka? O tom, zda obstojí či ne, rozhoduje jeho vlastní pán. A on obstojí, neboť Pán má moc jej podepřít.

Někdo rozlišuje dny, jinému je den jako den. Každý nechť má jistotu svého přesvědčení. ⁶Kdo zachovává určité dny, zachovává je Pánu. Kdo jí, dělá to Pánu ke cti, neboť děkuje Bohu; a kdo nejí, dělá to také Pánu ke cti, neboť i on děkuje Bohu.

Nikdo tedy nemá právo odsuzovat vás za to, co jíte nebo pijete, nebo kvůli svátkům, kvůli novoluní nebo sobotám. ¹⁷To všechno je jen stín budoucích věcí, **ale skutečnost je Kristus. Vždyť království Boží není v tom, co jíte a pijete, nýbrž ve spravedlnosti, pokoji a radosti z Ducha svatého.** ¹⁸Kdo takto slouží Kristu, je milý Bohu a lidé si ho váží. ¹⁹A tak usilujme o to, co slouží pokoji a společnému růstu.

3 DEKALOG

3.1 OSOBNÍ POSTOJ

- Nepředstavuje celý zákon, ani jeho nejdůležitější část. Tvoří celek s celým zákonem.
- Označení zjevení Desatera jako zákona je nepřesné. Patří do kategorie „Smlouvy“ („berit“). Oběma deskám se říká „desky smlouvy.“⁶ V kontextu tehdejší kultury se jedná o určitou oboustrannou dohodu mezi „vazalem“ a pánem. Za poslušnost je slíbeno požehnání, za nedodržení smlouvy – sankce. Smlouva se obnovuje v dalších generacích. I tato smlouva se mění v závislosti na podmínkách života (Ex. 20 -- Deuter. 5, 21
- Je vhodným prostředkem katecheze. Hovoří konkrétně o Božím charakteru a naší hříšnosti. Na základě předchozího studia si dovolíme tvrdit, že není nám dán, abychom se jím v NZ době „zákonicky“ řídili.
- Desatero můžeme vyložit pozitivně, že jsme – li v Kristu pak budeme milovat Boha i bližní. Nebudeme zabíjet a křivě svědčit, budeme věrni svým manželkám...Bude to v moci Ducha, ne v naší vlastní.
- Některá přikázání jsou součástí všeobecných zákonů ve vyspělých civilizacích a jejich přestoupení je postihováno trestně (nepokradeš, nezabiješ, nebudeš křivě svědčit...)
- „Esence moudrosti“ (náboženství, uctívání, úcta, čas, autorita, život, čistota, majetek, jazyk, spokojenost)⁷
- 10 – nechápeme, jako absolutní číslo (antropologický, mnemotechnický důvod...)

⁶ NOVÝ BIBLICKÝ SLOVNÍK, s. 159

⁷ HANES. P, Dekalog, s.

3.2 POSTOJ ŽIDŮ⁸

„Aseret hadibrot“ – Deset Příkázání – Deset vyjádření, Božích dekretů. Judaismus má 613 příkázání „Tarjat micvot“ (248 pozitivních příkazů = počet částí lidského těla. 365 negativních – zákazů = počet dnů v roce). Dekalog je jen částí těchto 613 – ti. Někteří rabíni se snaží (Szir Haszirim Raba...) zdůrazňovat stejnou důležitost a Boží původ všech 613 – ti příkázání. Celá „Tora“ je jedním nerozlučným celkem. Desatero + „Tora“ nejsou sloučeninou jednotlivých příkázání a elementů, ale tvoří jeden celek. Nelze odvrhnout jediné slovo Tory, a neodvrhnout celou Toru. Kdo by negoval byť Boží původ, byť jediného slova, vyřkl tím herezi.

Mají zalíbení v číselných hříčkách. 613 židovských příkázání + 7 pro ne – Židy = 620. To číslo znamená – Keter = Koruna. Celý text Desatera obsahuje 620 písmen.

Pro Izraelce bylo naprosto jasné, že Zákon dán Mojžíšovi na Sinaji je smlouvou mezi Hospodinem a Izraelem, coby výlučným jeho lidem. Počítali se sedmi příkazy danými Noahovi pro zbytek lidstva nežidovského původu.

Ex. 34, 28 „Hospodin řekl Mojžíšovi: „Napiš si tato slova, neboť podle těchto slov uzavírám s tebou a s Izraelem smlouvu.“

I když E. Whiteová a adventisté vycházejí ve své teologii ze židovského chápání zákona, jejich účelové dělení na 3 druhy zákona (ceremoniální, etický a občanský) je proti – židovský.

3.3 PRINCIPY PŘÍSTUPU K DEKALOGU

- ✚ Příkázání nejsou omezena na vnější činy, ale vztahují se na sklony srdce a mysli (Mat. 5, 21 – 22)
- ✚ Příkázání obsahují vždy víc, než jen nějakou minimální slovní interpretaci (Mat 15, 3 – 6)
- ✚ Příkázání vyjádřené kladně obsahuje též zápornou stránku a příkázání vyjádřené záporně obsahuje také pozitivní rozměr – Nebrat jméno Boží nadarmo – Ctít Boží jméno (Dt. 28, 58. Žalm 34, 3. Mat. 6, 9)
- ✚ Zákon tvoří jeden celek v tom smyslu, že každé příkázání se vztahuje ke všem ostatním „Kdo by totiž zachoval celý zákon a jen v jednom příkázání klopýtl, provinil se proti všem“ (Jak. 2, 10. Dt. 27, 26)

3.4 RATIFIKACE DESATERA

Zlaté pravidlo Kristovo

Mat, 22, 36 "Mistře, které příkázání v zákoně je největší?" 37 On mu řekl: "Miluj Hospodina, Boha svého, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí." 38 To je největší a první příkázání. 39 Druhé je mu podobné: 'Miluj svého bližního jako sám sebe.' 40 Na těch dvou příkázáních spočívá celý Zákon i Proroci."

3.5 MODIFIKACE DESATERA

Mat. 5, 21 Slyšeli jste, že bylo řečeno otcům: ‚Nezabiješ! Kdo by zabil, bude vydán soudu.‘ 22 Já však vám pravím, že již ten, kdo se hněvá na svého bratra, bude vydán soudu; kdo snižuje svého bratra, bude vydán radě; a kdo svého bratra zatracuje, propadne ohnivému peklu.

27 Slyšeli jste, že bylo řečeno: ‚Nezcizoložíš.‘ 28 Já však vám pravím, že každý, kdo hledí na ženu chtivě, již s ní zcizoložil ve svém srdci.

⁸ PARDES LAUDER, Tora – Szemot, s. 191.

4 SOBOTA

4.1 OSOBNÍ POHLED

- Prikázání o sobotě je nejdelší a nejuznesenější (Ex. 20, 8 – 11)
- Pokud všech devět dalších je v NZ ratifikováno, modifikováno, nebo transformováno, toto prikázání není.
- Nikde v epištolách nečteme, že dodržování soboty je nutné pro věřící z pohanů. Je téměř jisté, že tito lidé před uvěřením sobotu ve smyslu zákona nedodržovali. Předchozí studium biblických textů nám dává komplexní pohled na zákon, tím nevyjímá sobotu.

Tři způsoby svěcení dne odpočinku

- křesťané jsou povinni zachovávat sobotu (CASD...)
- neděle je NZ obdoba SZ dne odpočinku a má být zachována podobným způsobem (Westminsterské vyznání víry, reformovaná a puritánská teologie)
- smrtí a vzkříšením Pána Ježíše byl SZ sabat zrušen a nastoupil nový den Páně, který má své specifické vlastnosti (Kalvín...)

„Nedělní křesťané“

- SZ sabat byl výhradně židovským ustanovením, nebyl dán žádnému jinému etniku, ani nebyl zachováván.
- Gen. 2, 2 – 3 – není jednoznačně řečeno, že Bůh tehdy ustanovil den odpočinku. Učil to zřejmě až později (Neh. 9, 13 – 14)
- Exodus – sabat byl platným znamením mezi Hospodinem a syny Izraele (potvrzeno v Písmu 2 x)
- Řím. 9, 4 „Jsou to Izraelci, jim patří synovství i sláva i smlouvy s Bohem, jim je svěřen zákon...“
- Sabat a obřízka byly jednoznačným znamením mezi Hospodinem a Izraelem (Ex. 31, 12 – 17. Gen. 17, 10)

Kol. 1 „V něm jste obřezáni obřízkou, která není udělána lidskou rukou; obřízka Kristova je odložením celého nevykoupeného těla. ¹²S Kristem jste byli ve křtu pohřbeni a spolu s ním také vzkříšeni vírou v Boha, jenž ho svou mocí vzkřísil z mrtvých. ¹³Když jste ještě byli mrtvi ve svých vinách a duchovně neobřezáni, probudil nás k životu spolu s ním a všechny viny nám odpustil.“

Když existuje „transformace“ obřízky v Kristu (zduchovnění), existuje i transformace sabatu pro křesťany.

- Sabat je součástí sinajského zákona a patří mezi „stíny budoucích věcí“ (Kol. 2, 17. Žid. 10, 1)
- Kristus je Pánem sabatu

4.2 ŽIDOVSKÝ POSTOJ K SABATU⁹

Sabat je znamením mezi Bohem a Izraelem. (Ex. 31, 13) Je základem víry v Boha. Přijetí sabatu jako důkaz i věčné povědomí, že Bůh stvořil vše. Má být centrálním bodem všeho jednání. Zdůrazňují dva podněty – pamatovat a zachovávat. „Chceš - li prožít něco z budoucího světa, posvěcuj sabat. Izrael a sabat jsou spolu zasnoubeni. Abychom mohli sabat správně posvětit, musíme ho učinit centrem svého života, duší našeho času. Využít každý vzácný moment sabatu k přiblížení se blíže a blíže Bohu. Ten, kdo zachovává sabat, je postaven narovno s tím, který zachovává celou Toru. Je potřeba o něm pamatovat každý den. Počítej dny v závislosti na sabatu (1., nebo další den po sabatu...) Jiné národy nazývají dny jinými jmény, ale my ne.

⁹ PARDES LAUDER. Tora, s. 202 - 204

Sabat má být plně posvěcen Bohu. Je potřeba studovat a učit, mít v něm zalíbení, abychom mohli sloužit Bohu. Bůh požehnal sabat a posvětil. To uschopňuje Židy přijímat vyšší úroveň moudrosti, než v jiné dny. Bůh dal sabatu velikou moc.

4.3 POSTOJ CASD (ELLEN WHITEOVÁ)¹⁰

Ve všelike účtě k ženě a vůdčí osobnosti „světového adventismu“ se zdá, že její hermeneutika Písma je v některých oblastech ovlivněna jejím přáním a přesvědčením. Uvedeme jen některé myšlenky, které v kontextu mnoha biblických citátů nemohou obstát. „Protože v sobotu Bůh odpočíval, požehnal dni sedmému a posvětil ho – oddělil ho pro svatý účel. Dal ho Adamovi jako den odpočinku. Byl to památník díla stvoření a tím znamení moci a lásky Boží. Cituje Žalm 111, 4 „ Srovnání památky svým divům se sabatem, je „přáním myšlenky“. Text nehovoří o sabatu. Z Genesis nelze dokázat, že Bůh dal Adamovi sabat jako den odpočinku. Text o tom nikde nemluví.

Analogie textu „ všechny věci byly stvořeny skrze něho, bez něho nic není učiněno, co učiněno jest“ k sobotě jako památníku díla stvoření se zdá poněkud neobvyklé a zavádějící.

Iz. 40, 18 – 29 Jen běžný pohled do textu nám nedovolí aplikovat jeho obsah jako památku soboty – poselství zaznamenané v přírodě, jak to činí paní Whiteová.

„Sobota nebyla určena jen Izraeli, nýbrž celému světu. Člověk s ní byl seznámen v ráji, a jako ostatní přikázání Desatera má trvalou platnost. Jen pár řádků dále vysvětluje na základě textu Ex. 20, 8, že jen tak mohla plnit sobota svůj smysl a odlišit Izrael jako vyznavače Boha.“

To, že Kristus byl živým představitelem zákona a nepřestoupil žádné Boží přikázání, jak připomíná EW je pravda a je to nádherné. Právě proto, že žil plně jako Žid v období zákona. Právě proto, že on nepřestoupil, my se nemusíme snažit již udělat totéž, nikdo to nedokážeme. Jak může někdo zvat křesťany, aby zachovávali židovský zákon. Zdá se, že apoštol Petr tomu rozuměl lépe, když to vyjádřil velmi jednoduše a jednoznačně (Sk. 15 „Proč pokoušíte Boha a chcete vložit na uředníky břemeno, které nemohli unést otcové, ani my?“

Je evidentní, že není zde hermeneutické rozlišení SZ principů od platných principů NZ. Používá vzájemně propletené citáty, dle toho jak se jí to hodí k obhájení své vlastní teorie.

To nejvíc šokující na konec. „Všem, kdo přijímají sobotu jako znamení Kristovy stvořitelské a vykupitelské moci, bude sobota potěšením. A spatřující v ní Krista potěšují se v něm. Sobota jim připomíná dílo stvoření jako důkaz Kristovy vykupitelské moci. Připomíná ztracený pokoj ráje a pokoj, který přijde skrze Spasitele. A každý předmět v přírodě opakuje jeho pozvání: „Pojďte ke mně všichni, kteří těžce pracujete a jste přetíženi, já vám dám odpočinek (Mat. 11, 28)“

Bez emocí a v Kristově lásce se nutně nasunou některé zásadní otázky:

1. Je to myšleno vážně? Opravdu NZ hovoří o tom, že skrze sobotu spatřujeme Krista a potěšujeme se v něm? Zdá se, že je to Duch svatý již 2000 let, skrze kterého můžeme hledět na Krista. Není to sobota, ale opět Duch svatý, který nám připomíná Kristovou vykupitelskou moc.
2. Je to myšleno vážně, že sobota nám připomíná ztracený pokoj ráje a pokoj, který přijde skrze Spasitele? Máme zato, že Duch svatý nás přímo naplňuje Božím pokojem, který již je zde více než 2000 let. Pokoj, jak nás učí Písmo, a jak to smíme prožívat přichází dnes skrze jeho prolitou krev a působení Ducha.

Z druhé strany to je pravda. Zákon připomínal po celá staletí ztracený ráj, ale ne proto, abychom se za ním otáčeli, ale hledali Krista.

¹⁰ WHITEOVÁ, E. Touha věků, s. 191 – 197.

3. Zůstala EW svoji vírou a poznáním stále v Edenu a v očekávání na Mesiáše, jako Židé? Nechci tomu věřit, musí to být nedorozumění. Přece píše velmi hluboce o křesťanské víře a příchodu Krista. Přesto to pozvání Krista k odpočínutí ne v sobotě, ale pouze v něm je platné pro všechny již dnes a navždy.
4. V souvislosti s Židovským postojem k sabatu lze pochopit, že EW a adventisté stojí velmi silně na pozici židovské teologie. Základní pilíře věrouky jsou opřeny o SZ (Danielovo proroctví, vztah k zákonu, svatyně...) To, že pro Židy sabat zůstal něčím, čím se pro křesťany stal Kristus je pochopitelné. Oni zatím Krista nepoznali. To, že EW a jiní poznali Krista, ale zůstali pod horou Sinaj, nebo se tam stále vracejí, je nepochopitelné. Nestačí jim Kristus? Nepoznali jeho lásku v plnosti, že potřebují náhražku? Není to nic nového. Galatští křesťané, adresáti knihy k Židům, katolická církev a jiní se stále znova vracejí k něčemu, co se stává prostředníkem mezi nimi a Kristem. Kristus jim nestačí. Texty, které jsme citovali jsou toho dokladem.

4.4 KRISTOVO SCHÉMA

Naplnění – změna – odstranění

Žid. 7, ¹² Avšak mění-li se kněžství, nutně nastává i změna zákona. ¹⁸ Tím se ovšem ruší předchozí příkaz jako neúčinný a neužitečný – ¹⁹ zákon totiž nic nepřivedl k dokonalosti – avšak na jeho místo přichází lepší naděje, jejíž mocí přistupujeme až k Bohu. ²² Proto se Ježíš stal ručitelem lepší smlouvy.

To znamená:

- Kristus naplnil všech 613 příkazů a zákazů svým životem svoji smrtí na kříži.
- Kristus zrušil předchozí příkaz (zákon)
- Kristus nám dává lepší naději a novou smlouvu, nové přikázání !

(„Nové přikázání vám dávám, abyste se navzájem milovali.“)

(„To je krev nové smlouvy, která se za vás prolévá“)

4.5 HERMENEUTICKÉ NAPĚTÍ

Mat. 5, ¹⁷ Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky; nepřišel jsem zrušit, nýbrž naplnit. ¹⁸ Amen, pravím vám: Dokud nepomine nebe a země, nepomine jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona, dokud se všechno nestane.

Mat. 5, ²¹ Slyšeli jste, že bylo řečeno otcům: ‚Nezabiješ! Kdo by zabil, bude vydán soudu.‘ ²² Já však vám pravím, že již ten, kdo se hněvá na svého bratra, bude vydán soudu; kdo snižuje svého bratra, bude vydán radě; a kdo svého bratra zatracuje, propadne ohnivému peklu.

Žid. 7, ¹² Avšak mění-li se kněžství, nutně nastává i změna zákona

ZMĚNA je zároveň naplněním („pléro“), i změnou, překonáním požadavků zákona: (nezabiješ – budeš milovat i nepřátele... nezesmilníš – nepožádáš... nebudeš falešně přísahat – vůbec nepřísahat...)

4.6 SMYSL SABATU V NZ

Není odstraněn, aby nebyl naplněn.

Smysl ve SZ – součást řádu stvoření, den svatě bohoslužby, den odpočinku, připomínka vysvobození z Egypta, znamením smlouvy mezi Hospodinem a Izraelem.

Jsou tyto požadavky naplněny v NZ?

ANO. Skrze dílo Kristovo a působení Ducha svatého v nás.

DEKALOG	NZ
I. Součást Božího plánu stvoření (Ex. 20)	„Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré, pominulo, hle, je tu nové! (2. Kor. 2, 17) On je počátek, prvorozený z mrtvých - takže je to on, jenž má prvenství ve všem“ (Kol. 1, 18)
II. Dnem svaté bohoslužby (Ex. 35, 2)	„Vy však jste 'rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid náležející Bohu'...(1. P. 2, 9) Přinášíme tedy skrze Ježíše stále oběť chvály Bohu; naše rty nechť vyznávají jeho jméno“ (Hebr. 13, 15)
III. Dnem odpočinku (Ex. 23, 12)	„Neboť do odpočinutí vcházíme jen my, kdo jsme uvěřili“ ...(Hebr. 4,3) Je dobré 1 den odpočinout od práce! Je to Boží vůle, když i Pán Bůh odpočal od své práce...
IV. Připomenutím vysvobození z otroctví (Dt. 5, 15)	„Nepřijali jste přece Ducha otroctví, abyste opět propadli strachu, nýbrž přijali jste Ducha synovství, v němž voláme: Abba, Otče!“ (Řím. 8, 15)
V. Znamením smlouvy mezi Bohem a Izraelem (Ex. 31, 12)	„V něm byla i vám, když jste uslyšeli slovo pravdy, Evangelium o svém spasení, a uvěřili mu, vtisknuta pečeť zaslíbeného Ducha svatého (Ef. 1, 13)

Svěcení soboty není v NZ zakázané (vyjma vztahu k zákonu „Galatským postojem“), svěcení neděle není přikázané. Protože svěcení soboty není v NZ výrazně zopakované, SZ pozbyl platnosti v původním významu, je však naplňován mnohem hlubším a biblickým způsobem v rámci kontextu Písma

DALŠÍ TEXTY

Sk. 20, 7 První den v týdnu jsme se sešli k lámání chleba a Pavel promluvil ke shromáždění.

Kol. 2, 16 Nikdo tedy nemá právo odsuzovat vás za to, co jíte nebo pijete, nebo kvůli svátkům, kvůli novoluní nebo sobotám. 17 To všechno je jen stín budoucích věcí, ale skutečnost je Kristus.

Mar. 2, 27 A řekl jim: „Sobota je učiněna pro člověka, a ne člověk pro sobotu. 28 Proto je Syn člověka Pánem i nad sobotou.“

4.7 CÍL NAŠEHO ŽIVOTA

Není to pokus návratu k zákonu. Jakýkoli návrat působí schizofrenii v životě křesťana.

- Přijmout Pána Ježíše pouhou vírou v dokonalou oběť a vzkříšení
- Stát se dokonalým v Kristu
- Obléci Krista, žít svatý život
- Chodit v moci Ducha
- Růst v Krista v něm zapustit kořeny
- Dobře činit z lásky ke Kristu a k Pánu Bohu
- Přinášet ovoce Ducha svatého
- Oslavit Krista

4.8 VÝKLAD STUDENTA CASD

ETIKA SOBOTY (Radek Veselý)

Ve své práci se snažím hledat pevný základ, na kterém by bylo možné postavit způsob svěcení soboty a omyly, jichž se je možné vyvarovat.

1) Uvedení do problému svěcení soboty

- *Izrael a sobota* - Izrael na jedné straně podceňuje a na druhé jednostranně přeceňuje význam soboty (na poušti, po vyjití z babylonského exilu, farizeové 1. stol. po.Kr.)
- *Adventisté a sobota* - na počátku svého vzniku význam soboty chápou velmi jednostranně
- *Česká Republika a svěcení soboty* - s nastolením politické svobody ve státě dochází k posunu v chápání významu svěcení soboty

2) Sobota jako znamení (teologie soboty)

- *znamení dobrého počátku* - Bůh je dokonalým Stvořitelem, v něm je náš počátek
- *znamení odpočinutí* - Bůh nám dal příklad, který máme následovat, odpočinek je časem společenství
- *znamení Boží přítomnosti* - požehnání je Boží slovo, posvěcením je Bůh s námi - Imanuel
- *znamení vysvobození* - Bůh nám daroval svobodu a my ji můžeme předávat dál
- *znamení úzkého vztahu* - Bůh zaslíbil, že bude naším Bohem a my jeho lidem

3) Etika soboty

- argumentace na příkladu sporu Ježíše s farizeji, proč je důležitější představovat principy než stanovovat pravidla
- jednostranná východiska jsou zavádějící, je třeba vyváženého pohledu na svěcení soboty
- znovuoobnovování pravidel a jejich striktní dodržování nenavrací sobotě svatost
- pevným základem je pochopení a přijetí vlastního významu soboty

4.9 BEZ KOMENTÁŘE

2. Kor. 3, 3 Je přeče zjevné, že vy jste listem Kristovým, vzniklým z naší služby a napsaným ne inkoustem, nýbrž Duchem Boha živého, ne na kamenných deskách, nýbrž na živých deskách lidských srdcí. 4 Odvažujeme se to říci, protože důvěřujeme v Boha skrze Krista. 5 Ne že bychom mohli tuto způsobilost přičítat sami sobě na základě toho, co je v nás; naše způsobilost je od Boha, 6 který nás učinil způsobilými sloužit nové smlouvě, jež není založena na liteře, nýbrž na Duchu. Litera zabíjí, ale Duch dává život. 7 Jestliže smlouva literami vytesaná do kamene sloužila smrti, a přeče byla nastolena s oslňující slávou, takže synové Izraele nemohli pohlédnout na tvář Mojžíšovu pro její pomíjivou zář - 8 oč

slavnější bude služba Ducha! 9 Byla-li služba vedoucí k odsouzení slavná, oč ji převyšuje služba spravedlnosti! 10 Ano, ona sláva vůbec nebyla slávou ve srovnání s touto slávou vše přesahující! 14 Avšak jejich myšlení na tom ustrnulo. **Až do dnešního dne zůstává onen závoj při čtení staré smlouvy a zůstává skryto, že je zrušen v Kristu.** 15 A tak až podnes, když se čte Mojžíš, leží na jejich srdci závoj. 16 Avšak **když se obrátí k Pánu, je závoj odstraněn.** 17 Duch je tím Pánem, **kde je Duch Páně, tam je svoboda.** 18 **Na odhalené tváři nás všech se zrcadlí slavná zář Páně, a tak jsme proměňováni k jeho obrazu ve stále větší slávě - to vše mocí Ducha Páně.**

5 Souhrn doktrín adventistů

Učíme nyní kratičký souhrn adventistického učení. Bůh, který vytvořil celý vesmír, stvořil nejprve anděly a inteligentní Adamy z jiných planet a nakonec stvořil Zemi a člověka. Zároveň vesmíru vtiskl svůj Boží zákon, desatero, které je platné jak pro člověka, tak pro anděly. Lucifer, původně anděl, se však chtěl Nejvyššímu vyrovnat, a proto začal s Bohem – tj. Michaelem – bojovat. Na svoji stranu přitom svedl i Evu s Adamem, a to tím, že Boha obvinil z nedůvěryhodnosti. Tato obžaloba byla vyřčena před celým vesmírem a jeho obyvateli, a proto Bůh od této chvíle sbírá materiál na svoji obhajobu, aby se ke konci světa mohl před celým vesmírem obhájit. To je také důvod, proč Bůh doposud dopouští satanovy činy na zemi. Chce tak ukázat, že je satatan lhářem, a shromáždit tak dostatek důkazního materiálu k soudnému dni, aby mohl prokázat svoji nevinu. Vraždy, války a ostatní zvěrstva, podněcovaná satanem, jsou tu jen proto, aby Bůh mohl prokázat svoji bezúhonnost.

Satan od svého pádu svedl na svoji stranu celé lidstvo a nutí je, aby se vzepřelo desateru a neuctívalo Boha v sedmý den, to je v sobotu, ale v den nepravý, tj. v neděli. O tento den vede Satan s Ježíšem spor do dnešních dnů. Avšak porážku satana učinil Kristus, když dokázal, že je možné Bohu důvěřovat a v této důvěře podstoupil kříž. Tím ukázal, že je ďábel lhář a že Bůh si lidskou důvěru zaslouží. Poté Kristus odpočinul v sobotu v hrobě, aby zachoval a tím také potvrdil den pracovního klidu. Toto vše se odehrává před zraky mimozemšťanů, vesmírných lidí, které Bůh stvořil dříve než Adama.

Po svém vzkříšení Kristus vešel do první části nebeské svatyně, kde konal smířčí službu za hříchy lidí. V roce 1844 pak vešel do svatyně svatých, aby začal tyto hříchy očišťovat a záznamy hříchů proto vnesl k prozkoumání do svatyně svatých. Zahájil tak první fázi vyšetřovacího soudu. Tím začala doba konce, která před vynesením rozsudku, což je druhá část vyšetřovacího soudu, na sklonku doby milosti, zahájí na zemi probuzení. Až tato doba skončí, Kristus oblékne královské roucho a hříchy Božího lidu vloží satanovi na hlavu.

Po skončení doby milosti na zemi nastane doba souzení, neboť Kristus ukončil svou přímělnou službu za svět. Padlá církev se sjednotí pod papežský úřad, který je představován dravou šelmou, jejíž hlava byla v roce 1798 zajetím papeže smrtelně raněna, avšak nyní je opět živá. Výkonnou mocí papežství budou Spojené státy americké, které nařídí uctívat neděli namísto soboty. Práví křesťané, kteří budou představováni pacholíkem, jehož porodila žena oděná sluncem, se stanou terčem satanských útoků. Těmito pravými křesťany jsou ti, kteří nevěří v existenci pekla, nevěří ve věčnost lidské bytosti a za svoji normu učení považují prorocky inspirované spisy Ellen Whiteové. Pečetí těchto křesťanů je, že svědí Boha v jediný správný den, a to je sobota.

Těsně před tím, než se oklamání lidé rozhodnou pravé křesťany zničit, sestoupí z nebe Kristus, který vzkřísí mrtvé, a křesťany promění k nesmrtelnosti a zároveň nevěřící zahubí. Církev jej bude následovat do nebe, zatímco satan zůstane zcela osamocen na pusté zemi jako kozel Azazel, obtížen vinami lidí, které na něho vložil Kristus. V nebi bude zatím probíhat soud, kdy svatí budou v knihách ze skutků nevěřících posuzovat, zda měl či neměl satan pravdu, když obvinil Boha z nedůvěryhodnosti. Po tisících letech Kristus vzkřísí bezbožné, kteří budou chtít dobýt Jeruzalém, vynese nad nimi smrtelný rozsudek, a poté je zničí ohněm z nebe.

Tímto ohněm soudu se očistí celá země. Na této zemi nakonec Kristus založí své království, jeho poddaní zde budou cestovat za svými příbuznými Adamy z jiných civilizací a studovat hlubiny Boží a konečně budou v klidu a bez pronásledování moci vychutnat svěcení každé soboty v týdnu.

5.1 Podobnosti a shody v učení adventistů a Svědků Jehovových

Z počátku jsme uvedli, že adventisté jsou historicky i doktrinárně příbuzní Svědkům Jehovovým. Uvedme proto nyní srovnávací tabulku, která uvádí jednotlivé shody a podobnosti.

ATRIBUT	ADVENTISTÉ	JEHOVISTÉ
Historický předchůdce	Millerité	Millerité
Výpočty konce světa	Rok 1844	Rok 1914 (poprvé)
Vysvětlení neúspěchu	Očistění nebeské svatyně	Očištění chrámu země
Spasení	Poslušnost přikázání	Poslušnost přikázání
Původ Krista	Michael implicitně	Michael explicitně
Smrt	Spánek	Spánek
Věčný trest	Anihilace	Anihilace
Ostatek	Adventisté	Jehovisté
Křesťanské církve	Babylón	Babylón
Budoucnost vykoupených	Život na obnovené zemi	Život na obnovené zemi
Autoritativní spisy	Proroctví E. Whiteové	Strážná věž
Výlučná pravda	Svěcení soboty	Odmítání transfúze

Této podobnosti jsou si adventisté velmi dobře vědomi, a proto se od učení Svědků Jehovových různými publikacemi distancují. Je však nutné podotknout, že alespoň formálně adventisté věří a obhajují Kristovo Božství, byť v dalším učení nevědomky Božské atributy Kristu upírají.

5.2 Srovnání některých adventistických učení s milenialismem

ATRIBUT	ORTODOXNÍ POHLED	ADVENTISTICKÝ POHLED
Krista přirozenost	Život věčný	Zemřel věčnou smrtí
Původ Krista	Boží Syn	Michael
Kristova oběť	Oběť Melchisedechovská	Oběť levitární
Smíření	Dokonáno na kříži	Stále není dokonáno
Vykoupení	Hřích svatých vložen na Krista	Hřích svatých vložen na satana
Soud	Kristus je soudce	Kristus je obžalovaný
Millenium	Na zemi vládne Kristus	Na zemi zůstává satan
Víra	Dar víry mají pouze svatí	Dar víry mají všichni lidé
Budoucnost Izraele	Smlouvu s Izraelem zruší satan	Smlouvu s Izraelem zrušil Kristus
Zákon	Kristus naplnil Zákon	Kristus porušil sobotu